

Trawsnewid Gwasanaethau Cymunedol

Asesiad o Anghenion Ardal Leol 2021-22

DWYFOR

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Betsi Cadwaladr
University Health Board

CYDWEITHREDFA GWELLA GWASANAETHAU
GOFAL A LLESIANT **GOGLEDD CYMRU**

NORTH WALES SOCIAL CARE AND WELL-BEING
SERVICES IMPROVEMENT COLLABORATIVE

CYNNWYS

RHAGARWEINIAD	3	Y SBOTOLAU AR DWYFOR	15
GWYNEDD FEL PENTREF O 100 O BOBL		IECHYD MEDDWL POBL	
EIN POBLOGAETH.....	4-7	YN NWYFOR	16-17
YN EIN PENTREF	8-9	BYW GYDA CHYFLWR HIRDY MOR	
YNGHYLCH DWYFOR.....	10-11	YN NWYFOR	18-19
BYWYD YN NWYFOR.....	12-13	POBL YN YMWNEUD Â	
IECHYD CORFFOROL POBL		GWASANAETHAU IECHYD	
YN NWYFOR	14	A GOFAL YN NWYFOR	20-21
		PROFFILIAU'R ARDAL LEOL:	
		RHESTR O'R FFYNONELLAU DATA.....	22-25

RHAGARWEINIAD

Mae Proffiliau Ardal Leol wedi cael eu datblygu fel rhan o Raglen Trawsnewid Gwasanaethau Cymunedol y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, gyda'r bwriad o gefnogi datblygiad cynllunio strategol yn seiliedig ar leoedd a chomisiynu ar gyfer iechyd a gofal ar draws y rhanbarth.

Mae Proffil wedi cael ei ddatblygu ar gyfer pob un o'r **14 ardal iechyd a gofal cymdeithasol leol integredig** yng Ngogledd Cymru. Diffinnir ardal leol fe

Ardal ddaearyddol, sy'n dod ynghyd â holl wasanaethau lleol sy'n rhan o ddarparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ar gyfer yr ardal. Mae ardal leol yn gwasanaethu poblogaeth o rhwng 25 a 100,000 o bobl.

Mae ein hardaloedd lleol yn seiliedig yn bennaf ar ffiniau clwstwr meddyg teulu.

Mae Proffiliau Ardal Leol yn dod a data a mewnwelediad ynghyd gan asiantaethau gwahanol er mwyn adeiladu darlun cyflawn o anghenion a chryfderau cymunedau gwahanol ar lefel leol, ronynnol. Mae'r mewnwelediad hyn yn cael ei ddefnyddio i siapio blaenoriaethau ar gyfer y lleoliad ac yn mynegi uchelgais cytunedig, cyfun i iechyd a gofal pobl leol a'r gwasanaethau maent yn eu derbyn.

Bydd y data hefyd yn cael ei ddefnyddio yn barhaus er mwyn addasu blaenoriaethau a galluogi partneriaid i ddwyn ei gilydd i gyfrif ar gyfer darparu eu huchelgeisiau.

Mae'r Proffiliau Ardal Leol a ddatblygwyd gan y Rhaglen Drawsnewid Gwasanaethau Cymunedol yn waith sy'n dal i gael ei ddatblygu, a bydd yn parhau i addasu a thyfu wrth i'r ystod a math o wybodaeth sydd ar gael ar ôl troed lleol, gronynnol, gynyddu. Er hynny, maent yn cynrychioli cam sylweddol i wireddu ein huchelgais cyfunol i gynllunio a darparu gofal a chymorth mewn ymateb i anghenion ein cymunedau lleol.

GWYNEDD

FEL PENTREF O 100 O BOBL

EIN POBLOGAETH

Yn ein pentref...

OEDRAN

17
person rhwng
0 ac 15
mlwydd oed

124,560
yw poblogaeth ein preswylwyr fel
arfer yng **NGWYNEDD** yn 2019,
yn ein pentref o 100, mae pob
unigolyn yn cynrychioli 1,245 o bobl

65 mlwydd oed a hŷn
Gynyddu
20
**MLYNEDD
NESAF**

Disgwylir i'r nifer o bobl dros
65 oed gynyddu dros yr 20
mlynedd nesaf

23
person
65 mlwydd
oed a hŷn

17
65 mlwydd
oed a hŷn
yn byw ar eu pen eu hunain

IECHYD A LLES

Iechyd da

83
Oedolyn mewn
iechyd da

62
Oedolyn hŷn
mewn iechyd
da

8
Oedolyn ddim yn
gallu rheoli o leiaf un
gweithgaredd hunan-ofa

Defnyddio Gwasanaeth

7
Oedolyn
yn derbyn
gwasanaeth
gan ofal
cymdeithasol

O'r rheiny,
mae
6
ohonynt yn
65 oed

GWYNEDD

FEL PENTREF O 100 O BOBL

EIN POBLOGAETH

Yn ein pentref...

IAITH
66

Yn siarad Cymraeg

4 Person o grŵp lleiafrifoedd ethnig

PENDERFYNFYDDION EHANGACH IECHYD

Tlodi plant

O'r 100 o blant yn
ein pentref...

18
yn byw mewn tlodi

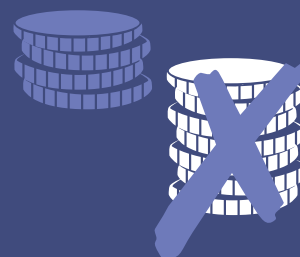
Ymdeimlad o gymuned

52 Oedolyn yn
teimlo'n rhan o'u
cymuned

Diweithdra

26
Oedolyn yn
ddi-waith

Unigrwydd

16
Oedolyn yn
teimlo'n unig

YMDDYGIAD FFORDD O FYW

Pwysau iach

39
Oedolyn o
bwysau iach

70
O blant o
bwysau iach

Gweithgarwch corfforol

32
Oedolyn yn
anweithgar
yn gorfforol

Maeth

31
Oedolyn yn bwyta
5 dogn o ffrwythau
a llysiau'r dydd

Ysmygu

11
Oedolyn
yn ysmygu

Alcohol

16
Yn yfed dros
y canllawiau
argymelledig

IECHYD MEDDWL AC ANABLEDD

Iechyd meddwl

3
Oedolyn
yn derbyn
cefnogaeth
gyda'u iechyd
meddwl

Anabledd dysgu

1
Person wedi
cofrestru anabledd
dysgu

DWYFOR

FEL PENTREF O 100 O BOBL

Yn ein pentref...

IECHYD A LLES

3

Person â
Ffibrilio Atrïaidd

1

Person ag
osteoporosis

9

Person â
diabetes

2

Person wedi
cael strôc

4

Person â Chlefyd
Coronaidd y Galon

1

Person ag
arthritis gwynegol

9

person dros
eu pwysau

1

Person ag
epilepsi

1

Person â
methiant y galon

3

person â chlefyd
rhwystrol cronig
yr ysgyfaint

0

Person yn
derbyn gofal
lliniarol

1

Person â
dementia

20

Person â phwysedd
gwaed uchel

8

person ag
asthma

5

Person â
chanser

1

Person wedi derbyn
cefnogaeth ar gyfer
eu hiechyd meddwl

YNGHYLCH DWYFOR

O'r 124,560 o bobl sy'n byw yng Ngwynedd, mae oddeutu 25,000 yn byw yn ardal **DWYFOR**. Mae ardal y Gorllewin y mwyaf gwledig a lleiaf poblog o fewn Gogledd Cymru.

Y bobl...

Disgwylir i % o boblogaeth Gogledd Cymru gynyddu 6.7% rhwng 2011 a 2036. Bydd pob Awdurdod Lleol gan gynnwys **GWYNEDD** yn gweld cynnydd llym yn y nifer o bobl dros 85 oed.

6.7%
Poblogaeth
Gogledd Cymru
Gynyddu
**NESAF 25
MLYNEDD**

Mae **GWYNEDD** yn cynnwys poblogaeth hŷn uwch na chyfartaledd Cymru – 28,380 dros 65 oed.

28,380

cynnydd bach

Rhagwelir y bydd cynnydd bach mewn pobl rhwng 65 ac 84 oed rhwng 2011 a 2036. Fodd bynnag rhagwelir y bydd cynnydd o 118% mewn pobl dros 85 oed.

17%

o'r boblogaeth yn **NWYFOR** yn 0-15 oed

25%

o'r boblogaeth yn **NWYFOR** dros 65 oed

3%

o'r boblogaeth yn **NWYFOR** o gefndir lleiafrifoedd ethnig

71%

o oedolion yn **NWYFOR** yn siarad Cymraeg. Mae hyn yn uwch na chyfartaledd Cymru (18%) a chyfartaledd BIPBC (33%)

Cymraeg

%

Nid yw % o'r oedolion yng **NGWYNEDD** sy'n LHD wedi'i ddatgelu

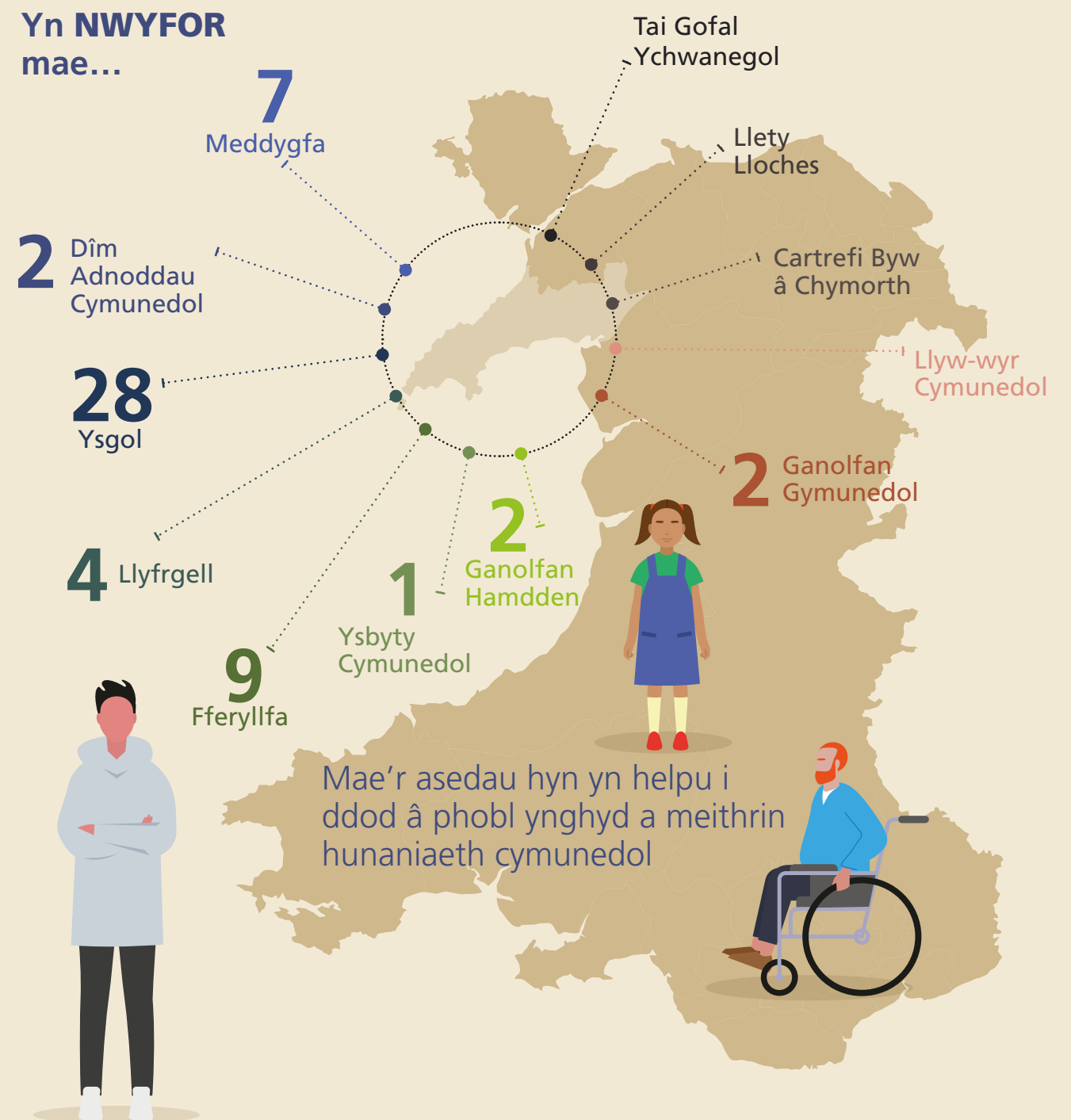
MAE DWYFOR YN CYNNWYS Y WARDIAU ETHOLIADOL CANLYNOL...

Aberdaron; Abererch; Abersoch; Botwnnog; Clynog; Criccieth; Dolbenmaen; Efailnewydd/ Buan; Llanaelhaearn; Llanbedrog; Llanengan; Llanystumdwy; Morfa Nefyn; Nefyn; Dwyrain Porthmadog; Porthmadog – Tremadog; Gorllewin Porthmadog; Gogledd Pwllheli; De Pwllheli; Tudweiliog

Ei asedau...

Mae amrywiaeth o asedau pwysig yn yr ardal sydd nid yn unig yn helpu i ddarparu iechyd cymunedol a gofal cymdeithasol, ond sydd hefyd yn cefnogi iechyd a lles y boblogaeth gyfan.

Yn **NWYFOR** mae...

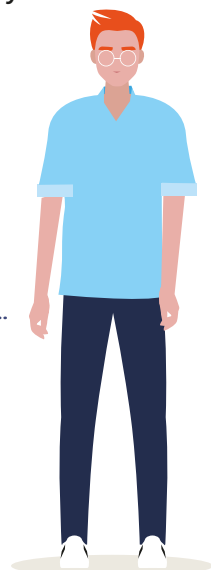
BYWYD YN NWWYFOR

Mae iechyd wedi'i gysylltu'n hanfodol gydag Addysg; mae iechyd da a lles wedi eu cysylltu â phresenoldeb a chyflawniad gwell yn yr ysgol, sydd yn ei dro yn arwain at gyfleoedd gwaith gwell a mwy o ddewisiadau gyrfa.

Erbyn y byddant yn 30 oed, disgwylir i'r sawl sydd wedi cael y lefelau addysg uchaf i fyw pedair blynedd yn hŷn na'r sawl â lefelau Addysg is. Addysg yw'r penderfynydd cymdeithasol addasadwy mwyaf pwysig, mae'n ddichonadwy ac yn amddiffynnol, mae'n gallu sbarduno dyfodol iachach, lleihau straen cymdeithasol a darparu mynediad i gyfleoedd cyflogaeth a newidiadau bywyd sy'n gallu diogelu unigolion rhag anfanteision yn hwyrach mewn bywyd.

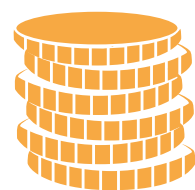
4.3%

o oedolion yn **NWWYFOR** yn ddiwaith

25%

o bobl 16+ heb unrhyw gymwysterau yn **NWWYFOR**

Yng **NGWYNEDD** mae 3 o'r 10% o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is mwyaf difreintiedig yng Nghymru

18%

o blant yng **NGWYNEDD** yn byw mewn tlodi – mae hyn yn llai na chyfartaledd Cymru (24%)

17.8%

o aelwydydd yn **NWWYFOR** heb gar na fan. Mae hyn yn is na chyfartaledd Cymru (22.0%). Mae peidio cael mynediad i gar neu fan yn effeithio ar argaeledd gwasanaethau i'r sawl heb gludiant personol

Mae'r unig ward etholiadol yn **NWWYFOR** ble mae % o aelwydydd heb gar yn uwch na chyfartaledd Cymru yn

- Ne Pwllheli (27%)

%

Rhagwelir bod

12,421

o bobl yn dioddef tlodi tanwydd yng **NGWYNEDD**

Mae ansawdd tai yng **NGWYNEDD** yn llawer gwaeth o'i gymharu â Chymru

11% o dai yng **NGWYNEDD** yn ddigartref yn anfwriadol ac angen blaenoriaeth fesul 10,000 o'r boblogaeth – mae hyn yn llawer is na chyfartaledd Cymru (22.5)
14.2% o bobl yn **NWWYFOR** yn rhentu gan Landlord Cymdeithasol

4.44%

o oedolion yng **NGWYNEDD** yn wynebu newyn oherwydd nad oes ganddynt ddigon o fwyd

14.06%

o oedolion yng **NGWYNEDD** yn bryderus am beidio cael digon i'w fwyta. Dyma'r uchaf yng Ngogledd Cymru

13.68%

o oedolion yng **NGWYNEDD** yn ei chael hi'n anodd i fwyta digon o fwyd

85.5%

o bobl yng **NGWYNEDD** yn gallu fforddio nwyddau a gweithgareddau beunyddiol, mae hyn yn debyg i gyfartaledd Cymru

ASESIADAU TAI

Mae % o asesiadau tai sy'n rhydd o beryglon categori un yng **NGWYNEDD** (55.3%) yn llawer is yn ystadegol na chyfartaledd Cymru (68.7%)

9.8%

o'r boblogaeth yn **NWWYFOR** yn byw heb unrhyw wres canolog

18.8%

Yn **NWWYFOR** mae 18.8% o aelwydydd gydag un person yn cynnwys pobl dros 65 oed

IECHYD CORFFOROL POBL YN **NWYFOR**

10.8% o bobl yng **NGWYNEDD** yn ysmegu – mae hyn yn llawer llai na chyfartaledd Cymru (17.4%)

16.2% o oedolion yng **NGWYNEDD** yn dweud eu bod yn yfed mwy na'r canllawiau a argymhellir

31% o oedolion yng **NGWYNEDD** yn bwyta o leiaf 5 darn o ffrwythau a llysiau y dydd

Mae canran o bobl ar draws Gogledd Cymru sy'n bwysau iach yn gostwng. Mae 39% o oedolion yng **NGWYNEDD** yn bwysau iach. Mae hyn yn uwch na chyfartaledd Cymru (38%).

69.7% o blant 4 i 5 oed yng **NGWYNEDD** yn bwysau iach. Mae hyn yn cyfateb i gyfartaledd BIPBC (69.7%), ond yn is na chyfartaledd Cymru (73.6%)

Disgwyliad oes Merched yng **NGWYNEDD** yn 83.5 oed, er bod disgwyliad oes iach yn 71.1 oed.

Mae merched yng **NGWYNEDD** yn treulio 85.2% o'u bywydau mewn iechyd da

Mae disgwyliad oes i ddynion yng **NGWYNEDD** yn 79.3 oed, er bod disgwyliad bywyd iach yn 68.2 oed.

Mae dynion yng **NGWYNEDD** yn treulio 85.9% o'u bywyd mewn iechyd da.

96% o blant yng **NGWYNEDD** yn adrodd bod eu hiechyd yn dda/dda iawn.

20% yn adrodd fod ganddynt salwch hir sefydlog;

7% yn adrodd fod ganddynt salwch hir efydlog sy'n cyfyngu

87.7% o blant 4+ yng **NGWYNEDD** wedi derbyn eu brechlynnau

36.9% o famau yng **NGWYNEDD** yn parhau i fwydo ar y fron ar ôl 10 diwrnod

Fodd bynnag....

83.3% o oedolion oed gwaith yng **NGWYNEDD** yn iach – yn uwch na chyfartaledd Cymru (76%) a chyfartaledd BIPBC (78.7%)

Pan mae'n dod i bobl dros 65 oed, mae **GWYNEDD** yn cynnwys canran uwch o bobl mewn iechyd da (62%) na chyfartaledd Cymru (56.1%)

Y SBOTOLAU AR **DWYFOR**

I'r gwrthwyneb, mae'r nifer sy'n derbyn y rhaglen sgrinio yn **NWYFOR** yn uchel:

- Mae'r nifer sy'n cael sgrinio'r coluddyn yn 58.9% sy'n uwch na chyfartaledd Cymru (55.7%)
- Mae'r nifer sy'n cael sgrinio'r fron yn 79.5% ac yn uwch na'r nifer yng Nghymru (55.7%)
- Mae'r nifer sy'n cael sgrinio ceg y groth yn 76.3%; uwch na'r nifer yng Nghymru (76.1%)
- 53.3% o oedolion dros 16 oed yn **NWYFOR** yn bodloni canllawiau gweithgaredd corfforol
- 40.4% o oedolion yn **NWYFOR** yn bwysau iach
- 80.1% o oedolion yn **NWYFOR** mewn iechyd da iawn / da. Mae hyn yn uwch na chyfartaledd Cymru (77.8%)

- 14.7% o oedolion yn **NWYFOR** mewn iechyd gweddol
- 5.1% o oedolion yn **NWYFOR** mewn iechyd gwael iawn/gwael. Mae hyn yn is na chyfartaledd Cymru (7.6%).
- 15.9% o bobl dros 16 oed yn **NWYFOR** yn ysmegu. Mae hyn yn is na chyffredinolrwydd ysmegu a amcangyfrifir ar gyfer BIPBC (17.9%) a Chymru (19.2%)
- 19.8% o bobl 16+ yn **NWYFOR** yn yfed mwy na'r hyn a argymhellir – Mae hyn yr un fath â chyfartaledd BIPBC (19.4%) ond yn uwch na chyfartaledd Cymru (18.9%)
- 24.5% o oedolion yn **NWYFOR** yn bwyta 5 darn o ffrwythau a llysiau y dydd
- Yn **NWYFOR** mae 96.6% o blant wedi cael dau MMR erbyn maent yn 5 oed
- 93.3% o blant yn **NWYFOR** wedi derbyn eu brechlynnau erbyn maent yn 4 oed

IECHYD MEDDWL POBL YN **NWYFOR**

Cyfartaledd sgôr lles meddwl ar gyfer **GWYNEDD** yw **52.9** o'i gymharu â chyfartaledd Cymru sef **51.4** a chyfartaledd BIPBC sef **52.3**. Po uchaf yw'r sgôr y gorau yw'r iechyd meddwl.

Mae boddhad bywyd oedolion oedran gwaith yng **NGWYNEDD** yn **83.3%** - mae hyn yr un fath â chyfartaledd BIPBC (**83.3%**) ond yn uwch na chyfartaledd Cymru (**81.8%**)

Mae ynysiad cymdeithasol yn gallu lleihau annibynnïaeth a niweidio iechyd meddwl, ond gall hefyd arwain at broblemau gyda iechyd corfforol os nad yw'n bosibl cael mynediad i wasanaethau fel meddyg teulu, deintydd a hamdden a chyfleoedd cymdeithasol. Mae unigrwydd yng **NGWYNEDD** yn fater sylweddol. Mae natur wledig llawer o'r ardal yn golygu mynediad gwael i wasanaethau o safbwynt teithio a chludiant. Mae yna hefyd ardaloedd a grwpiau o bobl yng **NGWYNEDD** sydd â lefelau gwael o fynediad i dechnoleg ddigidol, sydd hefyd yn gallu cyfrannu at ynysiad cymdeithasol.

Mae boddhad bywyd i oedolion hŷn yn **86.8%** sydd yr un fath â chyfartaledd BIPBC, ond yn uwch na chyfartaledd Cymru (**84.7%**)

Mae teimlad o gymuned a 'pherthyn' yn gysylltiad cryf gyda newid ymddygiad iechyd. Roedd **52.2%** o oedolion yng **NGWYNEDD** yn dweud eu bod yn teimlo eu bod yn perthyn i'w cymuned.

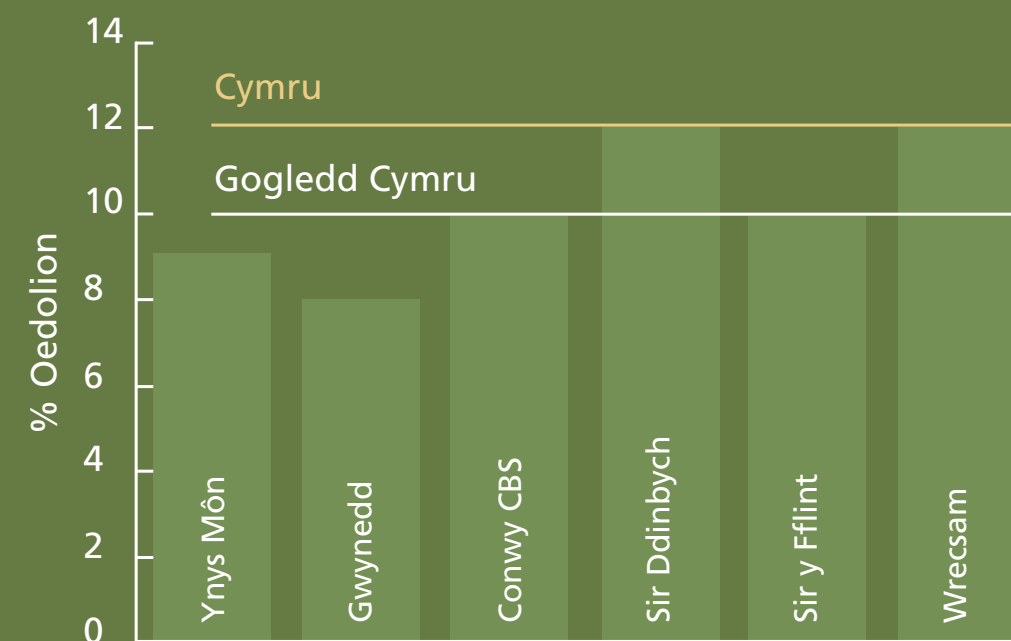
Er gwaethaf hyn, mae **16%** o oedolion yng **NGWYNEDD** yn dweud eu bod yn teimlo'n unig sy'n uwch na chyfartaledd Cymru (**15%**)

Mae yna fwy o bobl 65 oed a hŷn yn byw eu hunain yng **NGWYNEDD** (**16.6%**) na gweddill Cymru (**13.7%**) a gweddill rhanbarth BIPBC (**14.9%**)

Mae **GWYNEDD** yn cynnwys y nifer uchaf o farwolaethau o hunanladdiad fesul 100,000 o'r boblogaeth, yn **14.2**, mae hyn yn uwch na chyfartaledd Cymru (**12**) a chyfartaledd BIPBC (**11.5**)

0.75% o oedolion yn **NWYFOR** yn derbyn cefnogaeth iechyd meddwl gan eu Meddyg Teulu

% o oedolion (16 a hŷn) sy'n adrodd eu bod yn cael triniaeth am eu hiechyd meddwl ar hyn o bryd

BYW GYDA CHYFLWR HIRDYMOR YN NWYFOR

Mae gan **GWYNEDD** lawer o boblogaeth dros 65 oed, gyda rhagamcaniad poblogaeth yn awgrymu twf sylweddol a pharhaus yn y nifer o bobl hŷn

Mae nifer cynyddol o bobl hŷn yn debygol o arwain at gynnydd y nifer y bobl sy'n profi problemau cysylltiedig ag oedran megis clefydau cronig a synhwyrdd, dementia a chwympiadau, gyda'r rhain i gyd yn cael effaith negyddol bosibl ar les cyffredinol pobl.

Y nifer a ragfynegir o bobl 65 oed a hŷn, sy'n byw gyda dementia yng **NGWYNEDD** yw 2018. Bydd hyn yn codi i tua 3,085 erbyn 2040.

Mae yna lai o ddiweithdra i'r sawl gyda chyflyrau iechyd yng **NGWYNEDD**; na chyfartaledd Cymru

Mae yna 80 o bobl â nam difrifol ar y golwg yng **NGWYNEDD** 18-64 oed, a 197 dros 65 oed.

Mae yna 294 o bobl ag anabledd corfforol/synhwyrdd heb nam ar y golwg rhwng 18-64 oed a 935 dros 65 oed

0.69% o oedolion yn **NWYFOR** yn byw gyda dementia

Mae canran y bobl â salwch hirdymor cyfyngol yn **NWYFOR** yn 21.3%

- Aberadon (19.2%)
- Botwnnog (18.1%)
- Llanystumdwy (18.4%)
- Nefyn (19.7%)
- Du Pwllheli (19.7%)
- Tudweiliog (19.2%)

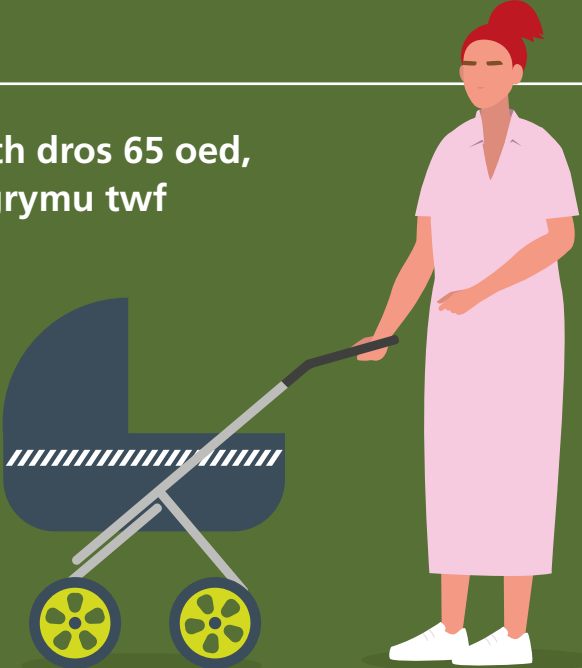
Mae wardiau etholiadol yn ystadegol sylweddol is na chyfartaledd Cymru (22.7%)

Mae ward etholiadol Llanbedrog (29.4%) a Gorllewin Porthmadog (24.1%) yr unig wardiau sy'n sylweddol ystadegol uwch na chyfartaledd Cymru (22.7%) o ran canran o bobl â salwch hirdymor sy'n eu cyfyngu.

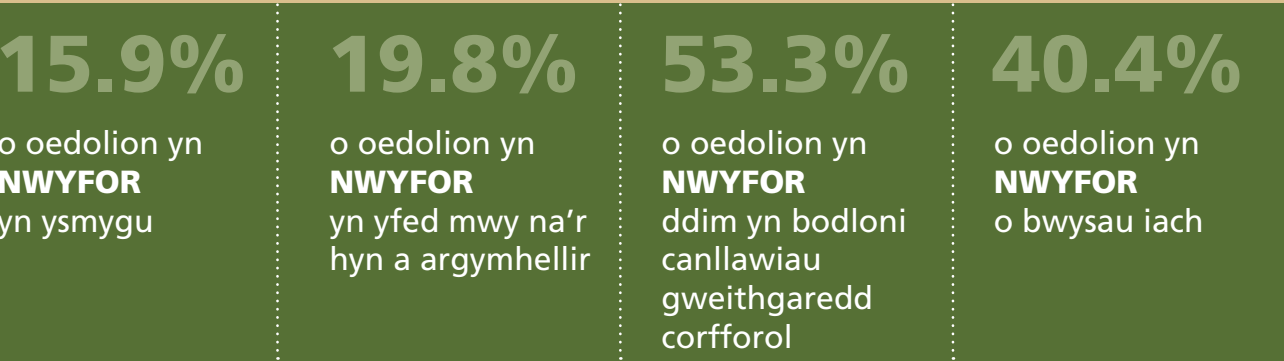
Mae gan **GWYNEDD** lawer o boblogaeth dros 65 oed, gyda rhagamcaniad poblogaeth yn awgrymu twf sylweddol a pharhaus yn y nifer o bobl.

20.4% o bobl oed gwaith yng **NGWYNEDD** ag anabledd craidd neu sy'n eu cyfyngu rhag gweithio o dan y Ddeddf Cydraddoldeb

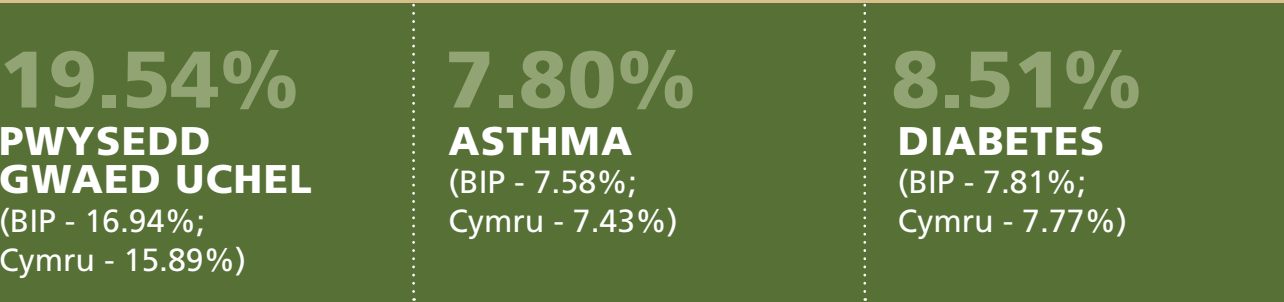

DWYFOR

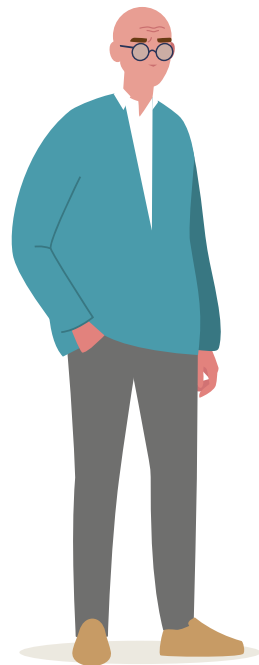
Y 4 mater ffordd o fyw sy'n cyfrannu at y 3 prif gyflwr cronig

Y cyflyrau cronig mwyaf cyffredin yn **NWYFOR** yw:

CYFLWR CRONIG	DWYFOR (%)	BIP (%)	CYMRU (%)
Clefyd Coronaidd y Galon	3.70	3.79	3.61
Clefyd Rhwystrol Cronig yr Ysgyfaint	2.59	2.71	2.38
Ffibrilio	3.20	2.57	2.43
Methiant y Galon	1.22	1.15	1.11
Canser	4.54	3.71	3.28
Strôc	2.35	2.17	2.17
Epilepsi	0.94	0.95	0.97
Osteoporosis	0.53	0.71	0.64

POBL YN YMWNEUD Â GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN NWYFOR

Yng Ngwynedd...

- Mae derbyniadau i'r ysbyty ar gyfer cancer wedi parhau i ostwng
- Mae derbyniadau ar gyfer clefyd cardiofasgwlar hefyd wedi gostwng
- Mae hyd arhosiad ar gyfartaledd ar gyfer derbyniadau brys wedi cynyddu
- Mae yna gynnydd wedi bod mewn derbyniadau brys ar gyfer cyflyrau resbiradol
- Mae derbyniadau i'r adran D&A wedi bod yn weddol sefydlog ar draws **GWYNEDD**
- Er gwaethaf poblogaeth sy'n heneiddio yng **NGWYNEDD**, mae'r nifer â thoriadau i'r cluniau 65 oed a hŷn yn is yng **NGWYNEDD** (541.6) o'i gymharu â Chymru (579.0 fesul 100,000 o'r boblogaeth).
- **GWYNEDD** sydd â'r ail gyfradd isaf o doriadau i'r cluniau o holl Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru
- Yn **NWYFOR**, mae 10.5% o oedolion yn darparu gofal anffurfiol, gyda 57% yn darparu llai nag 19 awr o ofal yr wythnos, a 29.4% yn darparu dros 50 awr o ofal yr wythnos.
- Roedd yna 705 o blant yn derbyn gofal a chefnogaeth yn 2019
- Roedd 23.9 fesul 100,000 o blant ar y gofrestr amddiffyn plant
- Yn 2020 roedd yna 825 o blant yn derbyn gofal a chefnogaeth yng **NGWYNEDD**
- Yn 2020 roedd gan 18% o blant oedd yn derbyn gofal broblemau gyda iechyd meddwl
- Yn 2020 roedd 26% o blant yn derbyn gofal a chefnogaeth yng **NGWYNEDD**, ag anabledd
- Yn 2020 roedd 85% o blant oedd yn derbyn gofal a chefnogaeth wedi derbyn archwiliadau iechyd diweddaraf
- Roedd yna 25 asesiad ar gyfer gofal a chefnogaeth i ofalwyr anffurfiol wedi eu cynnal yn 2018/19 yng **NGWYNEDD**. O'r rhain, roedd 3 wedi arwain at gynllun cefnogi

9,778

o bobl 65 oed+ yng **NGWYNEDD** yn methu ymdopi gydag o leiaf un gweithgaredd hunan-ofal – bydd y tueddiad hwn yn cynyddu i tua 10,892 yn 2035

5,302 OEDOLYN

Yng **NGWYNEDD** mae 5,302 o oedolion yn derbyn 8,774 o wasanaethau gofal cymdeithasol.

5,309 ASESIAD

Roedd yna 5,309 asesiad ar gyfer gofal a chefnogaeth yn 2020/21

65+ OED

4,259 oedolyn dros 65 oed. Mae oedolion dros 65 oed yn derbyn 7,219 o wasanaethau

225 POBL

Roedd 225 wedi arwain at gynllun gofal

85+ OED

2,153 oedolyn dros 85 oed. Mae oedolion dros 85 oed yn derbyn 3,800 o wasanaethau

4,070 OEDOLYN

wedi derbyn cefnogaeth gan y gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth yn 2020/21

290 OEDOLYN

wedi defnyddio cartrefi gofal nyrsio yn 2020/21

54%

o oedolion wnaeth dderbyn cefnogaeth gan y gwasanaeth IAA yn 2020/21 ddim wedi cysylltu â'r gwasanaeth eto am 6 mis.

818 OEDOLYN

wedi defnyddio cartrefi gofal (heb nyrsio) yn 2020/21

85.3 OED

Cyfartaledd oed oedolion oedd yn derbyn gofal preswyl yn 2020/21 oedd 85.3 oed

1,554 OEDOLYN

wedi derbyn gofal cartref yn 2020/21

833.6 DIWRNOD

Treuliodd oedolion 833.6 diwrnod mewn gofal preswyl yn 2020/21

Proffiliau'r Ardal Leol: Rhestr o'r Ffynonellau Data

Disgrifiad o'r Data		Ffynhonnell y Data
YR ARDAL LEOL		
Maint y boblogaeth yn ôl Awdurdod Lleol	StatsCymru	
Maint y boblogaeth yn ôl oedran		
Rhagamcaniadau o'r boblogaeth	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Ethnigrwydd	StatsCymru	
Nifer y bobl sy'n siarad Cymraeg	Arolwg Cenedlaethol Cymru	
Nifer y bobl sy'n galw eu hunain yn LHD	Y Swyddfa Ystadegau Gwladol	
Asedau cymunedol	Cynllun Tymor Canolig Integredig Gofal Sylfaenol	
BYWYD YN YR ARDAL LEOL		
Nifer y bobl sy'n ddi-waith	StatsCymru	
Nifer y plant sy'n byw mewn tlodi	Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd	
Nifer y bobl sy'n byw mewn tlodi tanwydd	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru	
Nifer y bobl sydd heb wres canolog	Cyfrifiad 2011	
Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Nifer yr oedolion sy'n llwgu	Prifysgol Sheffield, Map Ansicrwydd Bwyd	
Nifer yr oedolion sy'n ei chael yn anodd bwyta digon o fwyd		
Nifer yr oedolion sy'n poeni am beidio â chael digon i'w fwyta		
Nifer y bobl sy'n teimlo bod eu cartrefi'n cefnogi eu lles	StatsCymru	
% yr asesiadau tai sydd heb unrhyw beryglon categori un	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Nifer yr aelwydydd sy'n anfwriadol ddigartref	StatsCymru	
Nifer y bobl sy'n rhentu gan landlord cymdeithasol	Cyfrifiad 2011	
Nifer yr aelwydydd sydd heb gar na fan		
Nifer yr aelwydydd sydd â phensiynwyr yn unig yn byw yno		

Disgrifiad o'r Data		Ffynhonnell y Data	
IECHYD CORFFOROL POBL YN YR ARDAL LEOL			
Ysmygu mewn oedolion 16 oed a hŷn		Arolwg Cenedlaethol Cymru	
% yr oedolion (16 oed a hŷn) sy'n dweud eu bod yn yfed mwy na'r canllawiau a argymhellir			
Oedolion oedran gweithio sydd â phwysau iach		Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd	
Oedolion sy'n bwyta pum dogn o ffrwythau neu lysiau bob dydd		StatsCymru	
Gweithgarwch corfforol mewn oedolion 16 oed a hŷn		Arolwg Cenedlaethol Cymru	
% y plant 4 oed, sydd wedi cael y brechlynnau y dylen nhw fod wedi eu cael		Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Disgwyliad oes yn ôl rhyw		StatsCymru	
Disgwyliad oes iach adeg geni, gwrywod a benywod		Fframwaith Canlyniadau Iechyd Cyhoeddus Cymru	
% y plant sy'n dweud eu bod yn iach			
Sgrinio Serfigol		Is-adran Sgrinio Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Pobl sy'n manteisio ar wasanaethau Sgrinio Coluddion			
Gwasanaeth sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen sy'n cael ei gynnig / ei dderbyn			
Faint sy'n cymryd y brechlyn MMR		Cynllun Tymor Canolig Integredig y Clwstwr	
% sy'n bwydo ar y fron ar ddiwrnod 10		Fframwaith Canlyniadau Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Oedolion oedran gweithio (16 i 64 oed) iach		Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Oedolion hŷn (65+ oed) iach			
IECHYD MEDDWL POBL YN YR ARDAL LEOL			
Lles meddyliol ymhlith oedolion, cyfartaledd wedi'i safoni yn ôl oedran		Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Bodddhad â bywyd ymhlith oedolion oedran gweithio a phobl hŷn			
% yr oedolion sy'n dweud eu bod yn teimlo'n unig			
Ymdeimlad o gymuned		Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd	
% yr oedolion sy'n dweud eu bod yn teimlo'u bod yn perthyn i'w cymuned leol		StatsCymru	
% y bobl sy'n defnyddio gwasanaethau gofal cymdeithasol sy'n dweud eu bod yn teimlo'n rhan o'u cymuned leol			
% y bobl sy'n defnyddio gwasanaethau gofal cymdeithasol sy'n dweud eu bod yn gallu gwneud y pethau sy'n bwysig iddyn nhw			
Nifer y bobl dros 65 oed sy'n byw ar eu pen eu hunain		Cyfrifiad 2011	
Nifer y cleifion sydd ar gofrestr clefydau QOF ar gyfer iechyd meddwl		Cronfa Ddata QOF	
Derbyniadau i gyfleusterau iechyd meddwl gan y bwrdd iechyd lleol		StatsCymru	
Marwolaethau o hunanladdiad, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth, pob person 10 oed a hŷn		Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	

Disgrifiad o'r Data	Ffynhonnell y Data
BYW GYDA CHYFLWR HIRDYMROR YN YR ARDAL LEOL	
Nifer y bobl sy'n cael trafferth gyda gweithgareddau bywyd beunyddiol	StatsCymru
Bwlch mewn cyflogaeth ar gyfer pobl sydd â chyflwr iechyd hirdymor	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Rhagfynegiad o nifer y bobl dros 65 oed sy'n byw gyda dementia	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
Nifer y cleifion ar gofrestr clefydau QOF ar gyfer dementia	Cronfa Ddata QOF
% o bobl oedran gweithio sydd ag anabledd craidd neu anabledd sy'n cyfyngu ar eu gallu i weithio yn ôl y Ddeddf Cydraddoldeb	Y Swyddfa Ystadegau Gwladol
Nifer y bobl sydd ag anabledd corfforol / synhwyraidd ond heb nam ar eu golwg	StatsCymru
Nifer y bobl sydd â nam difrifol ar eu golwg	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
% y bobl sydd â salwch cyfyngus hirdymor	
Canran y cleifion sydd wedi eu cofrestru â chyflwr cronig	Cronfa Ddata QOF
FAINT MAE POBL YN YMWNEUD Â GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN YR ARDAL LEOL	
Derbyniadau canser, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth	Mapiau Iechyd Cymru
Derbyniadau clefydau cardiofasgwlaidd, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth	
Derbyniadau Brys Anadlol, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth	
Derbyniadau Brys, hyd arhosiad cymedrig (dyddiau), pob person	
Torri cluniau ymhlith pobl hŷn (65 oed a hŷn)	Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd
Derbyniadau i'r ysbyty oherwydd codymau	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Darparu gofal di-dâl	Cyfrifiad 2011
% y bobl sy'n fodlon â'u gallu i gyrraedd/cael mynediad at y cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd eu hangen arnyn nhw	StatsCymru
Nifer y plant sy'n derbyn gofal a chymorth	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
% y plant sy'n derbyn gofal a chymorth sydd ag anabledd	
% y plant sy'n derbyn gofal a chymorth sydd â phroblemau iechyd meddwl	
% y plant sy'n derbyn gofal a chymorth sydd â gwiriadau cyfredol ar gadw gwyliadwriaeth ar iechyd plant	
Nifer yr asesiadau o anghenion cymorth ar gyfer gofalwyr a wnaed yn ystod y flwyddyn	
Nifer yr asesiadau o anghenion cymorth ar gyfer gofalwyr a wnaed yn ystod y flwyddyn a arweiniodd at gynllun cymorth	
Nifer yr oedolion sy'n derbyn gwasanaethau, pob person yn ôl grŵp oedran	StatsCymru
Nifer yr oedolion sy'n derbyn cymorth gan y gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor, Cymorth yn ystod y flwyddyn	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
Nifer y bobl dros 65 oed sydd methu â chyflawni o leiaf un gweithgaredd hunanofal	StatsCymru

Disgrifiad o'r Data	Ffynhonnell y Data
FAINT MAE POBL YN YMWNEUD Â GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN YR ARDAL LEOL (PARHAU)	
Nifer yr asesiadau o anghenion gofal a chymorth a wnaed yn ystod y flwyddyn	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
Nifer yr asesiadau o anghenion gofal a chymorth a wnaed yn ystod y flwyddyn a arweiniodd at gynllun cymorth	
Nifer y gwasanaethau a dderbyniwyd gan oedolion yn ystod y flwyddyn	
Nifer yr oedolion a gafodd eu cefnogi yn ystod y flwyddyn	
Nifer y gwasanaethau cartrefi gofal i oedolion (gyda nyrsio) a dderbyniwyd gan oedolion dros 65 oed yn ystod y flwyddyn	
Nifer y gwasanaethau cartrefi gofal i oedolion (heb nyrsio) a dderbyniwyd gan oedolion dros 65 oed yn ystod y flwyddyn	
Nifer y gwasanaethau gofal cartref a dderbyniwyd gan oedolion dros 65 oed yn ystod y flwyddyn	
PROFIAD POBL O WASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN YR ARDAL LEOL	
Adborth ansoddol ar brofiadau pobl o wasanaethau gofal cymdeithasol	Adroddiad Blynnyddol Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol

Os hoffech ragor o wybodaeth am y Proffil Pen hwn, anfonwch
e-bost at **Jo Flannery**, Uwch Reolwr Cynllunio Iechyd,
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
E-bost: jo.flannery@wales.nhs.uk